

OBJAVA ZA MEDIJE

Zadar, kolovoz 2015.

Razgovor s dr. sc. Petrom Kelemen, višom asistenticom na Odsjeku za etnologiju i kulturnu antropologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Tema predavanja: Konstrukcija baštine i turizam

Treba li kulturu definirati kao način života i je li njezino svođenje na posjete kulturno-povijesnim spomenicima i institucijama u kontekstu kulturnog turizma preusko shvaćanje pojma kulture?

Kulturu bismo iz perspektive etnologije i kulturne antropologije, discipline kojom se bavim, mogli široko definirati kao način života, kao složenu mrežu praksi, interakcija i značenja. Etnologiju i kulturnu antropologiju zanima kultura kao način kojim ljudi smisljeno oblikuju svoje svjetove. Mislim da je takvo široko shvaćanje kulture sve prisutnije i u kulturnom turizmu. Ako kulturu u kontekstu kulturnog turizma svedemo samo na posjete kulturno-povijesnim spomenicima i institucijama, rekla bih da time turistička iskustva uvelike sužavam. Uz to što će u nekom mjestu posjetiti neki spomenik ili muzej, neki će turisti isto tako tragati za njima zanimljivim festivalom, za proslavom lokalnog svetca zaštitnika, poželjet će okusiti lokalnu gastronomiju, zavirit će u prostore lokalne udruge kako bi vidjeli čime se njezini članovi bave, sudjelovat će u radionici nekog obrtnika ili umjetnika, možda će ih zanimati urbana svakodnevnica pa će posjetiti lokalnu tržnicu i uživati u uličnoj vrevi ili će se pak od nje poželjeti maknuti i potražiti neki mirniji kutak. U svim tim i brojnim drugim situacijama oni će steći svoja turistička iskustva.

Koje su to naizgled obične priče iz svakodnevnog života koje čine destinaciju atraktivnom i kako ih prepoznati?

Naizgled običnim pričama iz svakodnevnog života smo kolegica Sanja Lončar i ja u jednom znanstvenom radu nazvale one priče koje sami lokalni stanovnici prepoznaju kao svoju baštinu. To su one priče koje su njima samima važne jer su na neki način obilježile njihove živote, oblikovale njihovu prošlost i prisutne su u njihovoj sadašnjosti. One mogu biti najrazličitije – primjerice lokalne legende, priče o lokalnim pojedincima ili događajima, priče o zanimanju koje je obilježilo njihov život, priče o migracijskim putovima i dr. Moguće ih je zabilježiti etnografskim istraživanjima, u kojima etnolozi i kulturni antropolozi u razgovorima s lokalnim stanovnicima prepoznaju takve zajedničke naracije koje povezuju lokalnu zajednicu. Na temelju prikupljene etnografske građe, u uskoj suradnji s lokalnom zajednicom i turističkim djelatnicima, te je priče tada moguće uključiti u turističku ponudu. Time bi turistička priča izrasla iz same zajednice, a njezini bi članovi bili aktivno uključeni u svaki korak turističkoga razvoja, što mi se čini ključnim u promišljanjima o održivosti turizma.

Europska unija
Ulaganje u budućnost.
Projekt je sufinancirala
Europska unija iz Europskog
fonda za regionalni razvoj

OBJAVA ZA MEDIJE

Zadar, kolovoz 2015.

Koji elementi kulturne baštine imaju najveći turistički potencijal?

Naslonila bih se na prethodno pitanje i povezala s pitanjem koji elementi kulturne baštine imaju najveću turističku održivost. Mislim da najveću šansu za uspjeh imaju oni turistički projekti koji se baziraju na onim kulturnim elementima koje sami ljudi koji u određenom mjestu žive prepoznaju kao svoju baštinu koju bi voljeli predstaviti turistima. Jer u tome se slučaju turistički razvoj ne odvija mimo njih, već su oni sami u njega aktivno uključeni, mogu ga oblikovati i usmjeravati. Naravno, da bi se takva slika koja na prvi pogled može izgledati pomalo idealistično ostvarila, potreban je dijalog svih onih koji su u turizam uključeni: pojedina i udruga, lokalnih vlasti, svih koji nude određene turističke proizvode, stručnjaka različitih disciplina (npr. povjesničara, sociologa, ekonomista, muzeologa, turističkih stručnjaka, povjesničara umjetnosti, etnologa i kulturnih antropologa) i turističkih djelatnika koji će također oslušivati i kretanja potražnje te znati kako marketinški obraditi kulturno-turistički proizvod i kako njime upravljati. U suradnji svih tih partnera po mom mišljenju može izrasti kvalitetna, uključiva i održiva turistička priča.

Europska unija
Ulaganje u budućnost.
Projekt je sufinancirala
Europska unija iz Europskog
fonda za regionalni razvoj

